

INFORMATOR

BIŁOSTOCKIEGO KOŁA RODZINY WOJSKOWEJ

Białystok, Czerwiec 1933 r.

Nr. 3.

Wychodzi raz na miesiąc bezpłatnie.

Rok I.

Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej

W dniu 8-go maja r. b. Zgromadzenie Narodowe obratło ponownie na Prezydenta Rzeczypospolitej na okres 7-letni prof. Ignacego Mościckiego. Głosowało 343 członków Zgromadzenia Narodowego, z czego ważnych oddano 332 głosy, wszystkie na prof. Ignacego Mościckiego a kartek nieważnych — 11.

Ponowny wybór na Prezydenta Rzplitej prof. I. Mościckiego, wywołał w całym kraju nieopisaną radość, gdyż wszyscy obywatele oceniają wartość tego Wielkiego i Świątłego Człowieka, oraz poprostu mówiąc, otaczają Go dużą miłością. Dowodem tej miłości i radości z powodu ponownego obioru, była niezliczona ilość depesz gratulacyjnych, nadesłanych Panu Prezydentowi przez wszystkie warstwy społeczeństwa, na które, nie będąc w stanie osobiście odpowiedzieć, kazał Pan Prezydent wyrazić swe podziękowanie całemu społeczeństwu przy pomocy radiostacji raszyńskiej. Oprócz depesz krajowych, nadeszły też telegramy z powinszowaniami z całego świata, od szefów wszystkich rządów jakoteż od społeczeństwa polskiego, z Ameryki, Francji i innych krajów, gdyż nasz Pan Prezydent wszędzie zagranicą cieszy się również wielką czcią i popularnością.

Z tych też powodów każdy obywatel i każda obywatelka polska, powinni poznać i zapamiętać krótki rys biograficzny naszego Pana Prezydenta.

Pan Prezydent Ignacy Mościcki urodził się dnia 1-go grudnia 1867 roku w Mierzanowie, w Płockiem, jako syn Faustyna Mościckiego, byłego naczelnika powstańców 1863 roku.

Początkowo nauki pobierał w domu, potem szkołę średnią ukończył w Warszawie, a następnie wydział chemiczny na politechnice ryskiej, gdzie wśród pracy naukowej przyjmuje czynny udział w ruchu akademickim i społecznym, którego idea przewodnią było, „zdobycie niepodległości narodowej”. Po powrocie z Rygi do Warszawy, przyjmuje czynny udział w pracy rewolucyjnej i wysuwa się na czoło tegoż ruchu, poczem śledzony przez władze ro-

syjskie, zmuszony jest w roku 1892 do opuszczenia granic Polski.

Z młodą żoną wyjeżdża do Londynu, gdzie, oddając się przez 5 lat ciężkiej pracy zawodowej, nie przerywa jednak kontaktu z krajem i bierze żywy udział w pracy konspiracyjnej polskiej emigracji.

W tym też to czasie nawiązują się pierwsze nici współpracy z obecnym Marszałkiem Józefem Piłsudskim, które z biegiem czasu coraz bardziej się zacieśniały i w końcu przeszły w serdeczny i ścisły związek, trwający do dnia dzisiejszego.

W roku 1897 przybywa do Fryburga w Szwajcarii, gdzie obejmuje asystenturę katedry fizyki na tamtejszym uniwersytecie. W roku 1901 zostaje kierownikiem specjalnie utworzonego laboratorium wymienionego uniwersytetu. W temże laboratorium pozostaje i nim kieruje do roku 1912, który to okres pracy dał naszemu Panu Prezydentowi cały szereg wybitnych wynalazków naukowych.

Jak jednak widać, pomimo wielkiego umiłowania nauki, to prof. Mościcki nie znajdował w niej pełni wewnętrznego zadowolenia, gdyż życie swe i całą swą wiedzę i naukę chciał poświęcić Polsce i przemysłowi polskiemu.

To też w roku 1912, kiedy to zaproponowano Mu katedrę chemii na politechnice lwowskiej, nie waha się ani chwili i już latem tego roku zabiera się do pracy na gruncie ojczystym. W całej Jego pracy pedagogicznej jak i naukowej przyświeca Mu jeden cel — wychowania kadry techników polskich, którzyby, wyzyskując naturalne bogactwa Polski, podjęli pracę praktyczną, stworzenia przemysłu polskiego.

W 1916 roku tworzy we Lwowie placówkę badawczą „Metan”, którą następnie w chwilach Zmarłychwstania Polski przeniesiono do Warszawy jako Chemiczny Instytut Badawczy, w którym do dziś pracują inżynierowie przez Niego wychowani i wyszkoleni.

W 1917 roku przy Jego współudziale i pod Jego fachowem kierownictwem rozpoczęto budowę

fabryki chemicznej „Azot” w Jaworznie koło Krakowa, która jednak z powodu wypadków wojennych poszła w ruch dopiero w roku 1921, już jako fabryka czysto polska.

On to położył jedną z największych zasług przy organizacji, przejęciu i uruchomieniu fabryki związków azotowych w Chorzowie, którą Niemcy całkowicie ogołocili z maszyn i urządzeń.

Od chwili powrotu do kraju oprócz ciężkiej pracy naukowej i pedagogicznej, oddaje się z całym zaparciem siebie pracy w organizacjach niepodległościowych, jest czynnym ich członkiem, a w roku 1917 dom pp. Mościckich we Lwowie jest jakby główną kwaterą P. O. W.

W roku 1926 zostaje obrany Prezydentem Rzeczypospolitej. Jako Prezydent poświęca wszystkie swe siły służbie Ojczyzny i nawet śmierć Jego najbliższych nie załamuje Go i nie pozwala ani na chwilę zapomnieć o ciężkiej na Nim odpowiedzialności.

Przez 7 lat kierowania nawa państwową, wynosi On na właściwy poziom autorytet władzy zwierzchniej, a głęboka cześć otacza Głowę Państwa, reprezentanta Majestatu Rzeczypospolitej. Przez cały czas sprawowania swego dostojnego urzędu, nawiązuje często osobisty kontakt ze społeczeństwem we wszystkich zakątkach kraju, interesuje się wsią, ośrodkami przemysłu, przybytkami nauki i kultury, w którym odradza się i potężnieje dusza narodu. W swym obejściu niezmiernie prosty, wielki demokratą o wysokiej kulturze, wywiera niepojęty czar na wszystkich, którzy się z Nim stykają, bierze żywy udział w życiu wojska, interesuje się techniką

wojskową i uzbrojeniem i z każdego swego zamysłu potrafi stworzyć rzecz żywą. Nie jest to więc niczym dziwnym, że pokochali Go wszyscy obywatele, że ocenili Go wszystkie państwa świata, dając tego dowód przez odznaczenie Go najwyższymi orderami.

UROCZYSTE OBJĘCIE WŁADZY PRZEZ PANA PREZYDENTA.

W niedzielę, dnia 4-go b. m. o godzinie 12-ej nastąpiło uroczyste objęcie władzy przez Pana Prezydenta Ignacego Mościckiego na nową 7-letnią kadencję. Cała uroczystość odbyła się na Zamku i polegała na spisaniu odpowiedniego protokołu o objęciu władzy. W akcie tym wzięli udział: marszałek Sejmu Kazimierz Świąłowski, marszałek Senatu Władysław Raczkiewicz, prezes Rady Ministrów Janusz Jędrzejewicz wraz ze wszystkimi ministrami i podsekretarzami stanu, prezes Najwyższej Izby Kontroli Państwa, członkowie Domu cywilnego i wojskowego Pana Prezydenta oraz reprezentanci wojska. Po podpisaniu protokołu o objęciu władzy przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, premiera J. Jędrzejewicza, marszałka Sejmu K. Świąłowskiego i marszałka Senatu Wł. Raczkiewicza Pan Prezydent w otoczeniu wszystkich dostojników dokonał przeglądu oddziałów wojskowych garnizonu warszawskiego na dziedzińcu zamkowym.

Podczas spisywania protokołu artylerja, ustawiona na ulicy Bugaj, oddała 101 strzałów armatnich.

Święto Morza Polskiego

W dniu 29-go b. m. cała Polska obchodzić będzie bardzo uroczystie swoje „Święto Morza Polskiego”.

We wszystkich zakątkach kraju powstają komitety, staraniem których będzie, by dzień ten wypadł jak najuroczystej.

Na terenie Białegostoku zawiązał się również komitet obchodu, do którego weszli przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych, oraz wszystkich warstw społeczeństwa.

Poza przewidzianymi w tym dniu uroczystościami,

komitet posiada nalepki, chorągiewki i flagi Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Można je zamówić i otrzymać w Komendzie Garnizonu u p. Mjr. Rychtera.

Dlatego też Zarząd Koła Rodziny Wojskowej zwraca się z apelem do swoich członków, by w uroczystościach „Święta Morza Polskiego” wzięły jak najliczniejszy udział, oraz by każdy dom, okno, balkon było udekorowane prócz flag państwowych także i nalepkami, chorągiewkami Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Cele i zadania Stow. „Rodzina Wojskowa”^{*)}

W szeregu organizacji kobiecych, powstałych po wojnie w Polsce — jednym z najliczniejszych stowarzyszeń kobiecych doby powojennej, jest Rodzina Wojskowa, w której łączy członkinie — nie mundur mężów — lecz wspólność ideałów i przekonań.

Stworzenie odrębnej organizacji przez rodziny zawodowych wojskowych nie jest, jak się tu i ówdzie słyszy i mówi — wyrazem separatyzmu wojskowego, czy też tendencji do kastowości, ale wprost przeciwnie — jest poszukiwaniem stałego czynnika łączności i współpracy ze społeczeństwem.

Wojsko wskutek zupełnie odrębnej budowy organizacyjnej i własnych norm prawnych — stanowi pewną zamkniętą w sobie całość, wyłączoną niejako od reszty społeczeństwa.

W życiu służbowym wojsko kierować się musi własnymi prawami przystosowanymi do praw wojny. Bezwzględna dyscyplina wymaga od jednostki całkowitego podporządkowania się i to nie tylko w zewnętrznych formach, ale i w wewnętrznej jego istocie. Stwarza to tak odrębne warunki życia służbowego, jakich nie znajdziemy nigdzie w życiu cywilnym.

Jeżeli przeto nikt nie zajmie się zorganizowaniem życia prywatnego w wojsku, to to — co wojskowego każdego trzyma zdala od społeczeństwa w czasie służby, opanuje i jego życie prywatne — stwarzając z wojska jakąś oddzielną kastę wśród obywateli.

Tak więc odrębność warunków pracy przez swój wpływ na wojskowego stwarza rozdział między wojskiem a społeczeństwem, rozdział kryjący w sobie wielkie niebezpieczeństwo, zwłaszcza w okresie, w którym wojsko właśnie ma odegrać dominującą rolę, to jest w czasie wojny.

Z jednej więc strony muszą istnieć odrębne prawa dla wojskowych, z drugiej — wojsko musi żyć życiem całego społeczeństwa, będąc jego integralną częścią.

Członkinie R. W. wzięły na siebie obowiązek, aby być łącznikiem między pracą swych mężów a pracą społeczeństwa, a więc są z jednej strony rzecznikiem interesów wojska w społeczeństwie, z drugiej zaś strony ze społeczeństwa wyciągają wszystko, co wojsku pomóc może w jego pracy.

Tak więc nie kastować a współpraca jest ce-

lem organizacji R. W., współpraca wojska ze społeczeństwem jako konieczność życiowa.

Już sam ten jeden cel nakłada na R. W. nieskończenie wiele obowiązków. Pierwszym z nich — to nie uchylanie się od pracy społecznej a dążenie do wyrobienia w sobie cech pełnowartościowej obywatelki kraju.

Choćby w najmniejszym zakresie, każda członkini R. W. obowiązana jest do pracy dla drugih, pamiętając o tem, że otrzymawszy pełne prawa obywatelskie, przyjęła na siebie i pełnię obowiązków.

Wewnątrz wspólnej organizacji R. W. członkinie wychowują szereg cech, które dadzą im moralne prawo korzystania z nadanych przywilejów.

Do cech tych w pierwszym rzędzie należy zrozumienie karności społecznej, tej zdolności podporządkowania swojego „ja” celom wspólnym w myśl zasady, że „nie rozbijać, a budować trzeba”.

Będąc karnymi członkiniami organizacji wychowują w sobie poczucie swej siły jako całości i jako pojedynczych jednostek.

R. W. jest i musi być organizacją, jednoczącą wszystkie żony wojskowych, a więc żony tak oficerów jak i podoficerów.

Niezmiernie trudne warunki do życia, w jakich się znajdujemy i świadomość tego, że poprawa naszego bytu mimo najlepszych chęci czynników decydujących, nie prędko nastąpić może, nakłada na R. W. obowiązek złagodzenia tych trudności.

Dotychczasowe wyniki pracy R. W. są bardzo duże. R. W. zaczęła swą pracę od zaspakajania swych potrzeb życia codziennego, prac, mających charakter samopomocy. A więc: zapewnia matkom fachową i tanią pomoc w wychowaniu dziecka, organizując w tym celu przedszkola i szkółki, pomoc lekarską dla dzieci i uzdrowiska.

Stara się dać możność członkiniom zdobycia zawodowego wykształcenia, które mogłyby wykorzystać dla celów bądźto zarobkowych, bądź też jako umiejętność, mającą zastosowanie w pracy domowej.

Nowoutworzony obecnie wydział uświadczenia obywatelskiego ma za zadanie szerzyć uświadczenie obywatelskie wśród członkiń przez zainteresowanie ich sprawami politycznymi, sprawami ustroju Państwa oraz gospodarczymi jak również sprawą ruchu kobiecego w kraju i zagranicą.

Wzajemna współpraca uczy organizować sobie życie, znajdując coraz więcej możliwości do jego poprawy. Nie należy bowiem całego ciężaru trosk zwałować na barki swych najbliższych.

O wiele jednak większe ciężar na R. W. obowiązki w czasie wojny. Obowiązki wymagające nadzwyczajnej sprężystości organizacyjnej.

^{*)} Od redakcji: Jest to referat, który został wygłoszony przez p. st. sierżanta Szewczyka na obchodzie święta „Rodziny Wojskowej” w kole Rzeszów i był drukowany w Polsce Zbrojnej z dnia 4. VI. b. r. w dodatku Stow. „Rodzina Wojskowa”.

W momencie, gdy Państwo przeprowadza mobilizację a miliony mężów, braci i synów zostaje powołanych na front, związki rodzinne, te najmniejsze komórki organizacyjne społeczeństwa, zostają rozrywane, a bezradność i troska o byt są udziałem tych, którzy pozostają w domu.

Z bezradności i lęku rodzi się często panika a panika w takim wypadku, to uderzenie szczytów w plecy najbliższych, walczących na froncie.

Otóż do R. W. należy obowiązek opieki nad rodzinami walczących. Tu konieczną jest współpraca z władzami przy ewakuacji rodzin z terenów zagrożonych. Posiadając sieć organizacyjną w całym państwie, rozłożyć może opiekę moralną, prawną i finansową.

Niech ręce, podane sobie przez członkinie R. W. przez całą Rzeczypospolitą Polskę, dadzą każdej świadomość, że gdziekolwiek się znajdzie, gdzie ją los rzuci, spotka się z pomocą Rodziny Wojskowej.

Jesteście Panie przekonane, że ktokolwiek

przekroczyłby nasze granice, my obowiązek swój spełnimy z takim samym spokojem, z jakim dziś pełnimy swą służbę pokojową, a my wiemy o tem, że tak jak dziś, w czasie pokoju, stoicie przy naszych bokach, tak i wtedy nie braknie Was tam, gdzie pomoc i praca kobiecej ręki będzie potrzebna.

Aby swoje zadanie spełnić, należy się już dzisiaj do pracy tej przygotować. Przez czynny udział w stowarzyszeniu rozszerzać ramy wpływów Rodziny Wojskowej na otoczenie we wszystkich wytkniętych zasięgach pracy i dążyć, by stowarzyszenie było naprawdę jedną wielką Rodziną Wojskową, w której nie może braknąć nikogo z naszych rodzin.

Niech ten, który prowadzi cały naród po drodze jego przeznaczeń dziejowych będzie pewny, że wszystkie żony, córki, matki i siostry oficerów i podoficerów tworzą kilkunastotysięczną armię czynnych Polek, owianych najgorętszym pragnieniem dopomoczenia Mu swą pracą do osiągnięcia wytkniętych celów i że nie zawiodą Jego nadziei.

Komunikat sprawozdawczy z Walnego Zjazdu Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa”

Walny Zjazd delegatek Stow. „Rodzina Wojskowa” odbył się dnia 7 i 8-go b. m. Na zjazd przybyły delegatki ze 114 kół R. W. Zjazd rozpoczął się mszą św. w kaplicy pałacu Łazienkowskiego. Po mszy św. odbyło się powitanie delegatek przez p. Fabrycową, przewodniczącą Zarządu Naczelnego Stow. R. W. w kasynie garnizonowym.

Otwarcie zjazdu zaszczylicili swoją obecnością ks. biskup polowy Gawlina, przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych oraz delegacje różnych organizacji. W imieniu „Rodziny Policyjnej” przemawiała p. Maleszewska, w imieniu Zw. Pracy Obyw. Kobiet p. Moraczewska, w imieniu Stow. „Rodziny Urzędniczej” p. Zarzycka, w imieniu „Rodziny Pocztovej” p. Szulcowa, w imieniu P. C. K. p. Berezowska, w imieniu P. B. K. posłanka Berbecka, w imieniu Stow. Kobiet z Wyższ. Wykształceniem p. Męczkowska, w imieniu Zw. Pań Domu p. Mandukowa, w imieniu Org. P. W. K. do O. Kr. p. Michałowska, w imieniu Polskiego Radja i tygodnika „Bluszczu” p. Ankiewiczowa, z ramienia B. B. poseł Henisz.

Po przemówieniach powitalnych zabrał głos ks. biskup polowy Gawlina, który zaakcentował w swych słowach, że dobra rodzina wojskowa, to mocna rodzina państwowa, to silne i trwałe granice państwa. Poczem udzielił uczestniczkom zjazdu swego arcy-pasterskiego błogosławieństwa.

Następnie uczczono pamięć ś. p. Prezydentowej Michaliny Mościckiej przez powstanie i jednominutowe milczenie.

W dalszym ciągu odczytano depesze powitalne z okazji otwarcia 7-go zjazdu oraz uchwalono wysłać depesze z wyrazami hołdu do p. Marszałkowej Piłsudskiej, honorowej przewodniczącej Stow. „R. W.”, do p. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego.

Na wniosek Zarządu Naczelnego wybrano na przewodniczącą Walnego Zjazdu p. Dragałową z Koła Przemyśl. Następnie odczytano sprawozdanie komisji rewizyjnej Zarządu Naczelnego oraz podano w streszczeniu sprawozdania wszystkich Kół za rok budżetowy 1932/33. Ze sprawozdania wynika, że „Rodzina Wojskowa” ma obecnie 118 kół, liczących 15.821 członkiń i że w kołach „R. W.” działa obecnie: sekcji finansowych 90, sekcji opieki nad dzieckiem 87, sekcji kulturalno-oświatowych 51, sekcji kulturalno-oświatowych łącznie z uświadomieniem obywatelskim 41, sekcji uświadomienia obywatelskiego 25, sekcji pracy 76, sekcji przysposobienia do obrony kraju 47, sekcji zdrowia 38, sekcji prasowych 14, sekcji kościelnych i opieki nad grobami 14, sekcji opieki społecznej 14, przedszkoli posiada „R. W.” 99 i 24 szkoły o 78 oddziałach.

Klub sportowy „R. W.” posiada 32 kluby spor-

towe. P. Lipińska odczytała sprawozdanie klubu sportowego.

Potem nastąpiło ukonstytuowanie się komisji. Na przewodniczącą komisji regulaminowej wybrano p. Dr. Wisznicą, na przewodniczącą sekcji „Matka” wybrano p. Gąsiorowską i na przewodniczącą komisji skrutacyjnej p. Kmicic-Skrzyńską. O godzinie 12,30 przybyła p. Marszałkowa Piłsudska, witana gorącymi oklaskami i okrzykami „Niech żyje!”.

Następnie wywiązała się ożywiona dyskusja nad sprawozdaniami.

O godzinie 14-tej zarządzono przerwę, podczas której odbył się wspólny obiad, urządzony staraniem Zarządu Naczelnego w Jacht-Klubie. O godz. 16-tej wygłoszono dwa referaty: p. Rajska „Pokoju i spokój”, p. Szuberowa „Istota i zwalczanie komunizmu”. Nad tymi interesującymi i aktualnymi tematami rozwinęła się ożywiona dyskusja, która przeciągnęła się do godziny 19-tej. Później rozpoczęła się praca w komisjach, która trwała do godz. 22-giej. Na tem zakończono pierwszy dzień obrad.

Drugi dzień obrad rozpoczął się o godz. 9-tej kontynuowaniem dalszych prac w komisjach do godz. 12-tej. Następnie posłanka Berbecka streściła ostatnie prace w Sejmie w dziale ustawodawstwa pomocy dla rolnictwa oraz z zakresu pracy i opieki społecznej. Omówiła szerzej projektowaną ustawę scaleniową, która ściśle określa pracę domową na równi z każdą inną pracą zawodową. Potem p. Frankowska wygłosiła zajmujący referat na temat ankiety o pracy żon wojskowych, w którym na podstawie ankiet podała, jak żyją i pracują żony wojskowych. Po referatach nastąpiła dyskusja do godz. 14-tej. O godz. 15-tej podjęto dalej pracę w komisjach. Po ukoń-

czonych pracach, komisje przedłożyły wnioski na plenum Walnego Zjazdu a między innymi następujące:

a) Przekształcenie Klubu Sportowego R. W. na wydział wychowania fizycznego R. W. Motywano to tem, że Kluby Sportowe nie mają łączności ze Stow. „R. W.”. Wniosek komisji został uchwalony w głosowaniu większością głosów z tem jednak, że na zewnątrz pozostanie dotychczasowa nazwa Klub Sportowy „R. W.”.

b) Utworzenie bursy dla dzieci szkolnych zamieszkujących, członków „R. W.”. Wniosek ten odrzucono z powodu braku funduszy.

c) Ufundowanie żywego pomnika „R. W.” dla opuszczonych uczestników walk o niepodległość Ojczyzny w postaci jednego domku tworzących się kolonii z inicjatywy ś. p. ministra Boernera. Koszt takiego domku wynosi około 5.000 zł. Wniosek ten uchwalono.

d) Utworzenie Funduszu Pomocy Wdowiej w tej formie, że w razie śmierci męża członkini rzeczywistej, wszystkie członkinie ze wszystkich kół składają po 20 gr., co będzie stanowić dla wdowy jednorazową zapomogę. Wyniesie to przy obecnej ilości 15 tysięcy członkin około 3.000 zł. Wniosek uchwalono i podkreślono ten nadzwyczaj piękny i pożyteczny projekt koła Łódź, mimo wielkich trudności technicznych przy wprowadzaniu uchwały tej w życie.

Dyskusje i obrady zakończono o godz. 22,30.

W końcowym przemówieniu tego dnia, zamykając zjazd p. Fabrycowa podziękowała wszystkim uczestniczkom i zaprosiła na wspólną herbatkę do Sztabu Głównego, gdzie miły i koleżeński nastrój towarzyszył wszystkim do chwili pożegnania i rozstania się.

I n f o r m a c j e

ORGANIZACJA I ZADANIA SEKCJI KULTURALNO-OŚWIATOWEJ.

Sekcja Kulturalno-Oświatowa tworzy się na wzór Wydziału Kulturalno-Oświatowego przy Zarządzie Naczelnym Rodziny Wojskowej.

Wydział Kulturalno-Oświatowy dzieli się na dwa działy:

- 1) Kultralno-Samokształceniowy,
- 2) Oświatowo-Artystyczny.

Dział kulturalno-samokształceniowy obejmuje 3 referaty: samokształceniowy, odczytowy i biblioteczny.

Referat samokształceniowy łączy się ściśle z referatem odczytowym i ma za zadanie: urządzenie

kursów języków obcych, odczytów z historii, literatury, sztuki i krajoznawstwa.

Referat biblioteczny zajmuje się urządzaniem bibliotek, czytelni i bibliotek ruchomych.

2) Dział oświatowo-artystyczny obejmuje również trzy referaty: teatry amatorskie, chóry i orkiestry, oraz krajoznawczo-wycieczkowy.

Referat teatrów amatorskich tworzy koła artystyczne, udziela wskazówek przy urządzaniu przedstawień, zajmuje się doбором odpowiednich sztuk teatralnych, ułatwia członkiniom korzystanie z miejscowych teatrów i kin.

Referat chórów i orkiestr wyszukuje odpowiednie siły do szkolenia członkin i organizuje chóry i orkiestry oraz zajmuje się urządzaniem imprez wokalo-muzycznych.

Referat krajoznawczo-wycieczkowy organizuje wycieczki naukowe (zwiedzanie fabryk i ośrodków przemysłowych) i wycieczki krajoznawcze.

Sekcja Kulturalno-Oświatowa Białostockiego Koła Rodziny Wojskowej narazie zorganizowała referaty biblioteczny i krajoznawczo-wycieczkowy.

W miarę rozwoju sekcji, który jest ściśle zależny od chęci członkiń do współpracy w sekcji, będą organizowane i inne referaty.

Sekcja zorganizowała wypożyczanie książek z Biblioteki Miejskiej.

Książki mogą Panie otrzymywać w sekretariacie Rodziny Wojskowej lub w miejscach wypożyczania pism do czytania na każdym terenie, na warunkach, podanych w poprzednim Informatorze. Panie, które opłacają bibliotekę miesięcznie nie mogą zatrzymywać książek dłużej jak 7 dni, gdyż za każdy dzień ponad termin płaci się po 5 groszy. Wszystkie wypożyczone książki muszą być zwrócone do sekretariatu Rodziny Wojskowej do dnia 27-go każdego miesiąca dlatego, że w tym dniu mają być oddane do Biblioteki Miejskiej i zamienione na inne.

Obecnie znajdują się w sekretariacie R. W. do wypożyczania następujące książki: Simona Bodeve — Pętno, Andrzej Strug — Fortuna, kasjera Śpiewankiewicza, Ignacy Dąbrowski — Matki, M. Ogniew — Riabczew w Uniwersytecie, Guglielmo Ferrero — Przedmowa do Głuchych, Zofia Nałkowska — Niedobra miłość, Hanna Mortkowiczówna — Gorycz Wiośniana, Maria Kuncewiczowa — Przymierze z dzieckiem.

WYCIECZKA SEKCJI KULTURALNO-OŚWIATOWEJ.

Organizuje się wycieczka do elektrowni miejskiej, celem zwiedzenia hali maszy i wszelkich innych urządzeń elektrowni. Wycieczka ta odbędzie się w piątek dnia 30-go czerwca r. b. Zbiórka członkiń **punktualnie** o godz. 10-ej rano w parku miejskim przy fontannie. Panie, które chciałyby wziąć udział w wycieczce, proszone są o podanie swych nazwisk do sekretariatu R. W. do dnia 28-go czerwca r. b. osobiście od godz. 10—12-ej i 15—18-tej, lub telefonicznie (tel. 16-14) oodziennie w godzinach 15—19. Ponieważ w tym dniu ma być podana dyrekcji elektrowni ilość osób, biorących udział w wycieczce. Późniejsze zgłoszenia nie będą przyjmowane. Wycieczka jest bezpłatna.

Z powodu zakończenia roku szkolnego odbywają się masowe wycieczki szkolne. Dlatego też sekcja projektuje zorganizowanie wycieczki albo do Gdyni,

Białowieży lub nad jezioro Wigry w miesiącu lipcu. Warunki będą podane w następnym Informatorze. Prosimy Panie, po zapoznaniu się z warunkami, zgłaszać się, na którą wycieczkę reflektują.

Mamy zapewnioną możliwość zwiedzenia zakładu Roentgenowskiego w Białymstoku. Wycieczka odbędzie się w miesiącu wrześniu r. b.

Po wakacjach letnich zorganizowany będzie cykl odczytów z działu historii, literatury, sztuki i krajoznawstwa.

Uprasza się Panie o wypowiedzenie się, czy w miesiącach letnich odczyty mają odbywać się 15 każdego miesiąca, czy też rozpocząć odczyty dopiero od 15 września r. b.

Przy zwiedzaniu przez członkinie R. W.abytków historycznych m. Białegostoku i okolicy, sekcja ma przyrzeczoną pomoc prezesa Towarzystwa Krajoznawczego p. prof. Goławskiego.

SEKCJA OPIEKI NAD DZIECKIEM.

Ogródki zabawowe. Nadchodzi lato — okres, kiedy dzieci potrzebują więcej przestrzeni, powietrza, ruchu i swobody, aniżeli w zimie.

Powstaje zagadnienie, w jaki sposób zapewnić działwie możliwość mądrego korzystania z darów lata. Zagadnienie to rozwiązują ogródki zabawowe. Dają one bowiem działwie opiekę, zupełną swobodę i odpowiednie urządzenie do zabawy, jak baseny z piaskiem, w których dzieci robią babki, budują fortece i w ten sposób rozwijają swoją fantazję i zdolności budownicze, różne przyrządy gimnastyczne, koła, lejce, lalki itp. pomoce zabawowe.

Pozatem ogródki zabawowe są wielkim czynnikiem wychowawczym, gdyż dają możliwość celowego korzystania z ruchu, który sprzyja fizycznemu rozwojowi działwy, rozwijając w niej samodzielność i wdrażając do życia gromadnego.

Jak w przedszkolu, szkole tak i w ogródku zabawowym matka może spokojnie pozostawić swoje dziecko. Jest ono bowiem pod pieczą kierowniczką, która czuwa nad bawiącą się działwą, organizuje gry i zabawy oraz kompletnie się nią opiekuje. Dlatego też ogródki zabawowe są wielkim dobrodziejstwem dla dzieci, a dużą ulgą i odciążeniem matki, która pod nieobecność dziecka może spokojnie wykorzystać ten czas na odpoczynek lub swoją pracę.

SEKCJE SPOŁECZNA.

Prosimy uprzejmie wszystkie Panie o ofiarowywanie znoszonego ubrania, bielizny oraz żywno-

ści dla najbiedniejszych wdów i sierot po poległych wojskowych i przekazania rzeczy tych do sekretariatu R. W.

SEKCJA ZDROWIA.

Podaje do wiadomości, że „Rodzina Wojskowa” posiada dla dzieci członkiń swoje kolonie w na-

stępujących uzdrowiskach: Druskieniki, Rabka i Ciechocinek.

Blizsze informacje co do warunków można otrzymać w Sekretarjacie R. W.

W następny numerze Informatora zostaną podane szczegółowo warunki oraz wyszczególnione choroby, których wskazane jest leczenie w poszczególnych uzdrowiskach.

Wieści ze świata kobiecego

KOBIETY LOTNICZKI NA MEETINGU (ZAWODY LOTNICZE) W WARSZAWIE.

Dnia 24 i 25 maja r. b. odbył się na lotnisku mokotowskim meeting lotniczy, w którym wzięły udział lotniczki polskie i zagraniczne. W barwach polskich wystąpiły pp. Loteckowa, Modlibowska, Wacława Czyżewska (Warsz.) Elżbieta Pauli. Przedstawicielka Belgii p. Guy Hauser, Czech — Małgorzata Ferraris-Kohn, Agnieszka Formankowa, Szaposhnikowa i nasza rodaczka w barwach Włoch — dzistym z zawodników zagranicznych zdobyły ko-

Zofja Mikulska. Pierwsze miejsce w zlocie gwiazdki pp. Ferraris-Kohn i Zofja Mikulska.

KOBIETY NA STANOWISKACH W TURCJI

Kobieta turecka po długiej niewoli zdobywa wiedzę i stanowisko w swoim kraju. Pierwszą kobietą sędzią została mianowana prawniczka p. Monazzez w sądzie w Konstantynopolu. W tych dniach mianowano pierwszą kobietę-profesora na stanowisko w państwowym zakładzie naukowym w Konstantynopolu p. Hanum Tezer.

R ó ż n e

SKŁADKI NA FUNDUSZ POMOCY WDOWIEJ.

W związku z uchwałą Walnego Zjazdu utworzymy Fundusz Pomocy Wdowiej.

W tym celu jednorazowo ściągniemy na 1-szego lipca oprócz składki miesięcznej po 50 gr. na ten Fundusz. Na wypadek zawiadomienia z Zarządu Naczelnego o śmierci męża któreś z członkiń rzeczywistych, z funduszu tego przesyłać będziemy po 20 gr. od każdej członkini naszego koła. Gdyby zebrany fundusz był na wyczerpaniu, pozwolimy sobie znowu prócz składki członkowskiej potrącić po 50 gr. na powyższy cel. O każdej śmierci męża członkiń Stow. R. W. i wysyłanej kwocie z Funduszu Pomocy Wdowiej, będziemy zawiadamiały w Informatorze.

BILETY DO TEATRÓW.

Sekcja kulturalno-oświatowa może otrzymać zniżkowe bilety dla członkiń na przedstawienie Teatru Objazdowego Województwa Białostockiego. Cena biletu wynosi — 1.35 zł. w rzędach 9—13, oprócz

tego u p. por. Perlitz 42 pp. można otrzymać bilety zniżkowe w rzędach 1—8 po 2,10 zł.

Panie, które chciałyby otrzymywać zniżkowe bilety są proszone o zamawianie w sekretarjacie Rodziny Wojskowej osobiście lub telefonicznie w wyznaczonych w godzinach w punkcie Wycieczki Sekcji Kulturalno-Oświatowej. Bilety należy zamawiać najpóźniej na dwa dni przed przedstawieniem.

FOTOGRAFJE Z WALNEGO ZEBRANIA

Fotografie z Walnego Zebrania Koła Rodziny Wojskowej, które odbyło się dnia 6. IV. b. r. można zamówić w sekretarjacie do dnia 30 b. m. Cena jednej fotografii — 1.75 zł.

ZNACZKI RODZINY WOJSKOWEJ.

Są do nabycia w sekretarjacie Rodziny Wojskowej znaczki w cenie — 2.25 zł. Panie, które jeszcze ich nie posiadają, mogą zakupić za gotówkę lub też na raty.

ULGI TYLKO DLA CZŁONKIN R. W.

Podaje się do wiadomości, że korzystanie z wszelkich ulg (z aptek, poradni bakteriologicznych itp.) uprawnione są **tylko członkinie i ich małoletnie dzieci lub panowie będący członkami wspierającymi.**

ZNIŻKI DO M. PRACOWNI BAKTERJOLOGICZNEJ.

Członkinie, które chcą korzystać z badań w Miejskiej Pracowni Bakteriologicznej, proszone są o zgłaszanie się z kartą od lekarza po okrągłą pieczętą R. W. do Sekretariatu w celu otrzymania zniżki, gdyż tylko takie będą uwzględniane.

WYMIANA LEGITYMACJI.

Członkinie, posiadające legitymacje od nr. 7.000 do 8.000, otrzymają nowe legitymacje, które są już zamówione. Za legitymacje te zostanie potrącone członkiniom po 50 gr., która to kwota będzie wpłacona na konto P.K.O. do Wydziału Finansowego Naczelnego Zarządu.

GODZINY URZĘDOWANIA W SEKRETARJACIE.

W ciągu miesiąca lipca i sierpnia r. b. będzie czynny Sekretariat Koła oraz będzie przyjmować Przewodnicząca codziennie od godz. 10-tej do 12-tej i od 14,30 do 16-tej oprócz niedziel i świąt.

Kącik między nami

POPIERAJMY PRZEMYSŁ LNIANY.

Moda tegoroczna stanowczo faworyzuje płótno lniane nie tylko u nas, ale i na całym świecie. Bielizna pościelowa, stołowa wyrabiana masowo z płótna lnianego, uważana jest za najelegantszą. Pokaz mód wielkich domów przedstawił szereg pięknych modeli letnich sukien z płótna lnianego, przybranych motywami haftu kurpiowskiego, poleskiego i zakopiańskiego. Nowością będzie jumper szydełkowy z prostej nitki lnianej. O wiele ładniej prezentuje się poduszka, portjera lub makata na szarym płótnie.

Wszystkie samodziłały wileńskie, nowogródzkie, które można wykorzystać na pokrycie mebli, gustowniej wyglądają od brzydkich imitacji gobelinów.

Kobiecie polskiej przypada zaszczytna rola poparcia przemysłu krajowego, gdyż len na naszej ziemi rośnie bujnie i przy dzisiejszym zapotrzebowaniu zatrudni setki rąk, czekających beznadziejnie na pracę.

My, członkinie Rodziny Wojskowej, dajmy przykład nie kupując masowo tandety fabrycznej, a walczmy o dobro kraju, zastępując wyroby obce — krajowymi.

T R E Ś Ć N U M E R U:

1) Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej 2) Uroczyste objęcie władzy przez Pana Prezydenta 3) Święto Morza 4) Cele i zadania Stowarz. „Rodzina Wojskowa” 5) Komunikat sprawozdawczy Walnego Zjazdu Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa” 6) I n f o r m a c j e: Organizacja i zadania sekcji Kult.-Oświatowej Wycieczka sekcji Kult.-Oświatowej Sekcja Opieki nad Dzieckiem — ogródki zabawowe. Sekcja społeczna — ofiary Sekcja Zdrowia — uzdrowiska dla rodzin wojskowych	7) Wieści ze świata kobiecego: Kobiety lotniczek na zawodach w Warszawie Kobiety na stanowiskach w Turcji 8) R ó ż n e: Składki na Fundusz Pomocy Wdowiej Bilety do teatrów Fotografie z Walnego Zebrania Znaczki „Rodzina Wojskowa” Ulgi dla członkiń Zniżki do Miejskiej Pracowni Bakteriologicznej Wymiana legitymacyj Godziny urzędowania w Sekretarjacie 9) Kącik między nami: Popierajmy przemysł lniany.

ADMINISTRACJA i REDAKCJA:

Zarząd Koła Rodziny Wojskowej.
Białystok, koszary im. gen. Sowińskiego
bud. Nr. 22. tel. 16-14.

Za Redakcję odpowiedzialna:

Jadwiga Kornacka.

W Y D A W C A:

**Białostockie Koło
Rodziny Wojskowej.**